

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz fordva:	
Egész évre	12 fr.
Fél évre	6 fr.
Negyed évre	3 fr.
Egy hóra	1 fr.
Vidékre postán küldve:	
Egész évre	14 fr. — kr.
Fél évre	7 fr. — kr.
Negyed évre	3 fr. 50 kr.
Egy hóra	1 fr. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:
Főtit. Hermann-udvar 1. emelet.
A főlepecsónél.
Bérmentelen leveleket csak ismert
kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Főtit. a törvényszék mellett Neumann-
háznak utózára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjazásáról szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Tolnay és az ellenzék.

Arad, április 23.

Az ellenzék siet felhasználni azt az alkalmat, hogy Tolnay nyilatkozatát tett közzé a képviselőház pénzügyi bizottságának tárgyalásai alkalmából a közlekedési miniszterium ellen. s az utóbbira igyekszik hárítani a felelősséget a magyar államvasutaknál az utóbbi évek alatt folyt gazdálkodásért.

Azt nem nagyon keresik, hogy Tolnay helyesen jart-e el a multhban, s azt sem kutatják, hogy mostani nyilatkozata mennyit ér. Nem erről van most szó. A fődolog most Tolnay felhasználni a kormány ellen. Egyszerre megint nagy ember lett belőle. Már képviselőnek is candidálják, még pedig egyenest a godóllói kerületbe. Így még feltűnőbb lesz a dolog.

Már mentegétek is javában Tolnayt. Igaz, hogy sokat költött, de hát — ezt szóról-szóra írja egy ellenzéki lap — magyar gavalér ember, a magyar gavalérság magaviseletével, gondolkozásával, szokásaival, hitáival, tán egy kicsit könnyelműségével is, de genialitásával bizonyosan.

Ezzel a genialis emberrel szemben állott egy — gyöngye miniszter.

Ennyi az egész. Tolnay kezében — a legrosszabb esetben is gavalér kezében volt az államvasutak ügye.

Ime így ítélt az ellenzék! Csak a miniszterium a hibás, miért engedte ezt a derék magyar gavalér embert gazdálkodni.

De — belátjuk — hogy ellenzéki szempontból így kell írni. Tolnayt meg kell valahogyan meenteni — az ellenzék számára. Magasztalni kell őt, s csak a közlekedési miniszteriumról kell azt mondani, hogy gyámoltalan, ügyefogyott emberek által a kiker Tolnay lefőzött.

Azt persze a világért sem írják meg, hogy a kormány Tolnay tehetségét és nagy érdemeit méltányolva, hosszú ideig határozatlan bizalommal és szinte korlátlan hatalommal rábízta az államvasutak vezetését, s minden ki-mérettel volt irányában még akkor is, mikor nyilvánvalóvá vált az, hogy a gazdálkodást nem lehet tovább folytatni úgy, a hogyan Tolnay vezette. Mert Tolnay nyilatkozata ellenére is tény az, hogy a miniszterium a legtöbb tulkiadásról csak utólag nyert értesítést az államvasutak vezérigazgatójától, s egy Tolnay állításai ellenében közzétett illetékes nyilatkozat mondia.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája

(Apr. 23.)

Regényesség nélkül.

Z. Bessely. —

Írta: Z. Bessely. — Honka.

(2. Folytatás.)

III.

Egy forró júniusi nap felütését Etlaka atyja mellett töltte; olvasott fél neki, de az őreg az is kimerítette. A hőség kiállhatlan volt s az őreg panaszkodott, hogy a feje zúg, szinte meg úgy remeg. Le kellett ágyába fektenie. Etlaka leült az ágy szélére, s egyik kezével atyja kezét simogatta, a másikkal pedig legyezőjével hűsítte, s úgy elgondolkozott mellette, hogy ha ez a galambos ember is egyszer csak úgy elszenderedne, hogy álma csak a mennybe érne véget, milyen elhagyott árva lenne ő belőle és erre a gondolatra nagy érzepokban gördültek le halvány arczán könyei.

Atyja ezalatt mind nyugodtabban von lélegzetét, míg végre egészen elaludt. Etlaka meg ott legyezte, míg a forróság elmúlt, akkor nesztelenül kinyitotta az ablakot s elhagyta a szobát.

Felkereste a kert legelrajtettebb lugasát: nem akarta, hogy könyveinek tanja legyen valaki. Nagy szükségére volt rá, hogy kislánya magát: nehez teher fektűt szívére.

Pedig volt tanja is hulló könyveinek. A mint a kertbe lépett, a szomszédház egyik ablakának selyemfüggönye mögül egy ifjú kislány a kertet és a mint a leányt megpillantá, kísérté őt szemérlő lépésről-lépésre, és látta, melyik lugasba ment a kert legmagasabb helyén. Ernő vette kalapját, futott le a lépcsőn. Rég vágyott már ő egy ilyen pillanatra, midőn egyedül találkozhatik Etlakával.

Csakhamar látott egy a lugas bejáratánál s megdöbbenve kitért a szomszédház felé. Megállt s úgy nézte a szép leányt és találgatta, mi ok-

hogy a hol szó lehetett arról, hogy a főlöszeges költökezőssel, szembe kellett lépni, a miniszterium nem mulasztotta el a kellő eréllyel fellépni s többek között hivatkozott az egy esetre, a midőn a miniszterium egyenes és ismételt parancsának sikerült csak rábírnai az államvasutak igazgatóságát, hogy körülbelül ezer kocsi, melyet egy társaságtól, természetesen pénzért, vett kölcsön. — adjon vissza, miután az államvasutak saját kocsijaiból száz meg száz állott a kölesönkerés ideje előtt és tán hosszú ideig üresen.

Tolnay azt állította, hogy a miniszterium mindenről értesítve volt, s hivatkozik a fennálló szabályokra. Csak hogy ezeket a szabályokat az igazgatóság nem tartotta meg, s ezért került fel az iratokban is található számok, s nem ritkán ugyan erős megrovás, melyek a miniszterium az igazgatósághoz intézett, a mi végre az igazgatóság vezetőjének állását tarthatatlanná tette.

Kár tehát az ellenzéknek a „Tiszarendszer” ellen támadni, mert a Tiszarendszer az, hogy a felmerült bajokat törekszik gyökeresen megszüntetni, a mint az ebben az esetben is történt.

Magukból az ellenzéki magasztalásokból kitétszik, hogy Tolnay nem volt az az ember, a kit rövid uton ki lehetett tenni, mert utójjára is voltak érdemei. A kormány kiméletes volt irányában, talán túlságosan az volt, de ezért még nem érdemli meg azt, hogy őt támadja meg az ellenzék, s Tolnayt mentegesse. Ez lehet ellenzéki szempontból hasznos dolog: de mi meg tartozunk a magunk közönségének azzal, hogy a helyzetet ekképpen megvilágítsuk.

Lehet-e rovvott előéletű egyén a törvényhatósági bizottság tagja?

A „Magyar Közigazgatás” a következő érdekes esetet közli: Y. város községe N. N. azon városbeli lakosnak a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékébe leendő felvétele iránti folyamodását, szemben azzal, hogy a nevezett ellen bünyevit vizsgálát tettelet folyamba, s az illető egyébként is társadalmilag megbélyegzett egyének ismertek, daczára annak, hogy ellene az 1870. XLII. t. c. cikk 20. §-ában meghatározott esetek fenn nem forognak, elutasítógat intézte el, és pedig azon indoklással, hogy a törvényhatósági bizottság tekintélye megköveteli, hogy annak csak oly egyének lehessenek tagjai, kik teljesen kifogástalanok, mert csak így lehet biztosítva az, hogy a bizottság azon bizalmatlan örvendhet, mely intézkedéseinek a kívánt erkölcsi súlyt megadja. Ezen közgyűlési határozat a helygymintiszterhez felelhetőzve, az f. évi

zott ennyi fájdalmat? Talán én? — gondola önzéssel.

Lassan térdre bocsátkozott a leányka előtt és megcsókolta annak óléban nyugtatott kezét.

Etlaka összerézett, de szívan nyugodtabban tekintett az előtte térdelő ifjura. Oly nagyon jól esett, midőn a jövő feléti aggodás közepett azt pillantotta meg, a kit oly forrón szeretett.

Az pedig halk, behelzögő szóvirággal kérde, hogy miért hullnak szép szemeknek drága gyöngyei.

— Elmondom önnek: — szól Etlaka — jól fog esni, ha valakivel közlöm okát. Atyámet aggodom: a ma oly lázas nyugtalan volt és alig merek arra gondolni, a mi nagyon könnyen megeshetik.

Ernő megfogta mind a két kezét s kérte, hogy bizza reá a jövőre felőtti örökösét, hadd legyen ő atyja, testvére, férje: szóval mindene, — majd meglátja, milyen boldogok lesznek.

— Itt fogunk lakni falun, — folytatta mintegy szaválva — a világtól visszavonulva, itt együtt fogjuk bejárni a vidéket: egymás karján csodáljuk annak szépségét. Tanulni lesznek szerelmünknek a kert virágai, az erdő lombozata, a nap, a hold, az egész természet, az élő lsten, kinek nevére esküszöm, hogy hű lesznek hozzád és szeretni foglak a sűrű és azontul is örökké!

Etlaka szívet csordultig töltte örömmel, boldogsággal ezek a forró, végtelen szerelme-ről szóló szavak. Nem szólt semmit, csak szeméből sugárzott vissza az ifjú szavaira a válasz, s visszatükröztek azt, mi ből lelke alkotva volt, szalidságot, forró, tiszta szerelmet, hűségeit az iránt, kit szeret és odaadó bizalmat. Különös varázs vett körül rajta, s lehajolt és megcsókolta Ernő homlokát.

Az úgy érezte, hogy őt és csak megjavította. Ez a eskő között agrából minden rossz gondolatot, az a kiök megérintésit lelkét a mult felkelyeiből, úgy érezte, hogy ezután férfi lesz a szó legnemesebb értelmében. Ahhoz, a kit a szerelme és a hit esküjével fog

11.856. sz. alatt kelt rendeletével, indokainál fogva helybenhagyta.

A németújvári képviselő-választás.
A vasmezejű németújvári kerületben tegnapelőlt volt választás s az eredmény az lett, hogy Polonyi Géza, a függetlenégi párt jelöltje, négy szavazattöbbséggel ország képviselővé választott. Magosi Elek kormánypárti jelölttel szemben. A kerületben, tudvaleg harmadik jelölt ifj. Festicich, Pál gr. volt, ki antisemita programmal kért fel, de a szavazás elől visszalepett s — mint a függetlenégi párt organuma, az „Egyetértés” bevallja — Festicich gróf a függetlenégi párt javára tette ezt és így a két párt együtt esen csak 4 szavattöbbséggel tudott győzni a kormánypárti jelölt felett abban a kerületben, mely előlt is függetlenégi képviselőt küldött a házba. E jelenséghez nem kell commentár és mi is csak anyai megjegyzést fűzünk a választás eredményéhez, hogy egy kissé különösnek tartjuk a függetlenégi párt eljárását. A házban nyíltan anathemát harogtat az antisemiták ellen és a választások porondján azonban nem átalja az antisemitákkal patálni. Nincs is szebb dolog annál a következetességnél.

Az új bankszabadalom. A szosttrák magyar bank kormányzója tegnap megkapta a magyar és osztrák pénzügyminiszterek leiratát, a melyekben azok a bankalszabályok irályi módosításaira vonatkozólag a bank részéről legutóbb tett javaslatokra válaszolnak. A főtanács javaslatai egyetlen egy pont kivételével elfogadtattak s valószínű, hogy már a jövő hét folyamán tartandó főtanács-ülés alkalmával a banknak tartandó levő kormányok, valamint a bank álláspontja közt az összes részletekre nézve kiterjedő egyértelműség lesz constatálható.

VAROSI KÖZÜGYEK.

A városi szárazmádások és a leltár.

Tek. pénzügyi bizottság!

Arad szab. kir. város közzétírta az 1885. év folyamában befolyt bevételek és az abból teljesített kiadásokról készített és a vizsgálát megejtésével megbízott albizottság által átvizsgálát és helyesnek talált szárazmádását, úgy a város vagyon-álladékról készített leltárt midőn a tek. bizottság elé terjeszteném, van szerencsem a szárazmádásból merített következő adatokat a bizottság figyelmébe ajánlani:

Az évi költségvetésben előirányzott bevételi rovatnak a következő tételeimel vonatkozik több bevételek:

A régi városnál bolthelyiségi és a kápolna-utcai laktanyapincehelyiség bérösszege ezimén: 140 frt 50 kr.

magához fűzni, hű lesz, elfoglal valami állást, mivel a közéletnek is használható. Ott vannak előtte a példák, hogy milyen legyen, azok már megmutatták az utat a jó és nem-meshez, effélekarral követni lehet őket.

Etlaka megfogta Ernő kezét.

— Jer, — szól önfelelten — menjünk mondjunk el atyámnak a mi boldogságunkat, kérjük áldását, hogy jövőre is azok lehessünk és hogy ő is boldog legyen ismét általunk s gyönyörkedhessék ni bennünk.

Az őreg Simai midőn a neszre felnyitotta szeméit, Ernőt és Etlakát pillantotta meg, kik egymás kezét fogva, várták fölérbredését.

— Nézd atyám, én elhoztam hozzád a kit szeretek — mond Etlaka. — Én érzem, hogy igazán szeretem őt, s nélküle nem lehetnek boldog. Ő viszonzza szerelmemet s így csak a te áldásod, beleegyezésed hiányzik hogy jegyesem legyen. Aztán oda rejte piruló arczat atyja mellére.

Az őreg reszkető kézzel emel felleánya fejét.

— Ne pirulj gyermekem, úgy szeretni, mint te, nem szegyen, az még nemesebb teszi az embert. Légy boldog, olyan, minőnek látni ohajtalak.

Aztán Ernő kezét fogta meg és egyszerű, lélekbeli jött szavakkal mondta:

— Áldjon meg az Isten fiam, a miért őt szeretted: szeresd őt mindig, tett boldogga, megérdemli s én rád bízom, neked adom az én drága künemet.

Ernő és Etlaka mellé térdelt, esőkaikkal borított el az agg kezét, kinek szeméi megteltek az öröm könyveivel.

Ezek után egy néhány zavartalan, boldog hét következett. Etlaka és Ernő ol voltak egymásnak jegyezzve és éltek azt a soha vissz nem tőrd boldog időköt.

Egészen a szerelme töltte be lelküket, arról utogtak egymásnak, azt lehették be, azt velték látni maguk körül, ha két egymás-főle hajló virágot láttak, azt mondták azok-

ról is, hogy szeretik egymást, s szentségtörésnek tartották volna leszakítani. Ha az erdőbe előltük bogárka futott, megálltak, hadd menjen nyugodtan párjához; ha a csalógnay hallatta esténként bánatos dalát, majdnem könyre fakadtak, szegény bizonyosan párját veszítette el, úgy zokogja dalba ontva kis szíve fájdalmát.

Egyszer egy egész őz-család vonult el előltük az erdőben, azok sem félték a szerelmesektől. A családapá előlment, gondosan hajtva félre párja és kiscinyei előtt az utra hajló ágakat és azok oly bizalmasan követik, keesesen szedegetve lábukat.

Etlakának annyira tetszett ez a jelenet, hogy elfogadatta Ernővel, hogy többé sohasem fog őzre vadászni...

Zoltán ezalatt a napokat az őreg Simai ágya mellett töltte, ki már nyugodt, de oly gyöngye volt, hogy nem birt fölkelni és észrevétlen fájdalom nélkül közeledett az örök álmához.

Zoltán itt nyugodtabbnak érezte magát: átadta magát fájdalomnak gondolatának, az őreg nem nagyon figyelt rá, csak néha-néha mondott lassan, alig hallhatólag valamit Etlaka jövőjéről. Mindig azon gondolkozott és akitan meglegedett mosolyt tilt.

Ha anyjával volt Zoltán, az kutatva nézett fia szemébe, pedig az nem akarta kitálatni titkát, minek szenvedjen ő is: mert az mindig úgy van, hogy a szülők együtt érzik a boldogságot gyermekeikkel, és is örülnek, ha boldogoknak látják azokat. Ők is örülnek, ha boldogoknak látják azokat. És ha azok reménytelenül szeretnek, az ő szívük is csak úgy fű, ők is féltékenyek, ha hűtlenséget fedeznek fel. Szóval a szívek ezen sajátóságos delejes együttudobbanása egyformán érezteti a szülőkkel, különösen az anyával gyermeke fájdalmát vagy boldogságát.

Igy volt Endrődiné, tudta, érezte, hogy fia szenved, de még azt nem tudta, hogy miért: kereste emlékében, hogy mióta ily komor Zoltán? Végre rájött. Egy este, midőn csak ketten voltak, megsimogatta fia homlokát, gyöngéden beszélt hozzá szeretetről és

A szín- és bérbáz helyiségei után fizetett bérekből:	248 frt 51 kr.
Legeltetési díjakból:	327 frt 89 kr.
A pálinka behozatali díj-szeresi jognak kezeléséből:	511 frt 86 kr.
Az arad-körösvölgyi vas- uton érkezett szállományok utána szedett köveztvamból:	490 frt 16 kr.
Ugyauaz az arad-csa- nádi pályán:	632 frt 36 kr.
A helypénzeszedésből:	3243 frt 56 kr.
A partjavadalmi díjak szedéséből:	608 frt 60 kr.
A falerakóhelyek béréből:	801 frt 43 kr.
Rendőrieg kiszabott bir- ságokból:	273 frt 37 kr.
Adóvégrehajtási és in- tési díjakból:	989 frt 94 kr.
A haszonbérők által meg- térített adókból:	886 frt 90 kr.
Adómegterítés és egyéb tartozás ezimén hátralék- ban volt összegek, úgy kesedelmi kamatok ezim- én:	549 frt 68 kr. 120 frt 48 kr.
Kutya-adóból:	120 frt 48 kr.
Különféle rendkívüli jöve- delmekből:	9671 frt 96 kr.
Kövezt-költség megtéri- téséből:	9816 frt 46 kr.
Ingóságok vételárából:	916 frt 43 kr.
Az aradi alsófoku ke- reskedelmi tanulók után beszedett tandíjból:	1073 frt — kr.
Összesen:	24311 frt 40 kr.

Kevesebb folyt be az előirányzott ösz- szegből a következő tételeknél.	
Földhasznosításból:	2293 frt 8 kr.
Mértékhiitelesítés és vaka- költsézes díjakban:	377 frt 88 kr.
Pálinka- és illetékekben:	697 frt 29 kr.
Köveztvamban:	731 frt 96 kr.
Közmunkatartozások meg- váltásából:	664 frt 61 kr.
A város tulajdonát képező 50 drb légszuszvillagítási részvény után befolyt osztalékban:	250 frt — kr.
Katonai szállás- és istálló- pénzben:	358 frt 5 kr.
Átvonuló katonatisztek szállásbéré ezimén:	211 frt 75 kr.
Körödi gyöngyköltség meg- térítése ezimén:	395 frt 80 kr.
Perköltések megtéríté- séből:	790 frt 69 kr.
A mérlegborokban telje- sített mérlegelési díj ezimén:	412 frt 55 kr.
Elofogazási díjakból:	140 frt 80 kr.
Községi adóban:	6814 frt 69 kr.
Összesen:	14068 frt 55 kr.

A kiadási rovat javára a következő teteleknél elszámloltatott megtakarítás:

A kegydíjaknál:	201 frt 36 kr.
Illeték ezimén:	137 frt 28 kr.
Kövezt és csatornaépíté- sénél:	14805 frt 54 kr.
A batárbeli utak és hidak fenntartása körül:	1211 frt 97 kr.
A rendőri legénység fize- téséből:	303 frt 46 kr.

A rendőri legénységi- és szolgazemelyzet ruhá- zata és felszerelési ösz- szegből:	421 frt 97 kr.
A letartóztatott egyének tartási költségeiből:	220 frt 99 kr.
Körödi gyöngykiadások- ból:	475 frt 86 kr.
A községi iskolák fenntar- tási költségeiből:	437 frt — kr.
Lelencz- és árva gyerme- kek tartási díjából:	133 frt 87 kr.
Átvonuló katonatisztek megillető szállás és istálló béré ezimén:	788 frt 79 kr.
A helypénz szedését ter- helő kiadások ezimén:	649 frt 96 kr.
A templomépítési alapnak megtérítendő 43346 frt 29 krból az 1885. évre eső III-ik részletből:	1300 frt — kr.
Az ipartanoniziskola ki- adásainál:	400 frt — kr.
A felállítandó gyermek- kert költségeire elő- irányzott összeg:	1000 frt — kr.
Magán-gyermekkerttu- ladonosok javára en- gedélyezett segélyösz- szegből:	112 frt 50 kr.
A színházépítésre engedé- lyezett 50,000 frt kölcsön teljes fel nem vétele kö- vetkeztében megtakarított kamat:	2035 frt 34 kr. Összesen 23635 frt 90 kr.

Az előirányzott összeget meghaladó ki- adások tettelek:	
Tiszviselő fizetésekre:	322 frt 54 kr.
Nyomatványok és hirdet- ményekre:	105 frt 51 kr.
Városi épületek fenntartási és kezelesére:	9530 frt 82 kr.
Városi épületek tűzkár el- leni biztosítására:	328 frt 68 kr.
Egyenértéki illetekkel részvényre költségekre:	1772 frt 15 kr.
Az utca tisztításához szük- séltető fogatok és sze- relvények beszerzési és fenntartási kiadásokra:	1044 frt 10 kr.
Parti művek emelése véd- gátok fenntartása és gondozására:	229 frt 87 kr.
A városi szegények ellátása és segélyezésére:	1608 frt 28 kr.
A polgári menházban 5 felsége I. Ferencz József nevore tett alapítvány évi járuléknál:	340 frt 31 kr.
A mértékhiitelesítő hivatal szükségleteinél:	241 frt 89 ¹ / ₂
Sétány-faiskola és fasorok fenntartása körül:	299 frt 73 ¹ / ₂
Az 1.000,000 frtos köl- csön törlesztési részlet és kamatainál:	7750 frt — kr.
A kereskedelmi és ipar- kamara részére megsza- vazott összegből:	500 frt — kr.
Háztartási vegyes kiadá- soknál:	478 frt 10 ¹ / ₂

arról, hogyan fáj neki őt boldogtalannak látni.

— Te szereted Etlakát — mondta, me-reven nézve fia arczára.

Zoltán zavartan ugrott fel.

— Ne gondold azt anyám! Nekem nagyon fájna, ha az komolyan hinnéd. Nem is vagyok én boldogtalán, csak akkor leszek az, ha téged is bánkolni látnálak.

Endrődiné felsohajtott.

Elégé meghazudtolta Zoltán szavait megindulása. Oly zavarba jött mikor azt mondta anyja, hogy Etlakát szereti, mint az a fő-vony, ki lakatlan vadonba rejti el kincsét, és azt hiszi, azt a titkot rajta kívül nem tudja senki, és egyszer csak azt mondja valki, én tudom, mint rejtegetsz földdel, fálévellel elta-kargatva...

Zoltán azt a heves megrázkódás és az ijedt tiltakozás árultak leginkább el.

Endrődiné e naplól kezdve nagyon szomorú lett. Szombathelyit valóságos féltékenységgel nézte, és sokszor Etlaka előtt Ernőre nem éppen hűzelgő szavakat mondott. Szerencsére az sokkal boldogabb volt, sem mint azokat észrevelte volna.

De ez a minden más érzést kizáró boldogság sem tartott soká.

Egy este midőn fektüdni készült az ápoló-
lő, — ki ifj Simai felett szokott örködni — sietve futott be, hogy jöjjön rögtön atyja szobájába.

Etlaka rossz sejtelenül észre, szaladt atyjához.

Az nagy megerőltetéssel fordítá fejét az ajtó felé, s midőn leányát pillantotta meg, szeméi örömet, meg nyugvást fejeztek ki, intett neki, hogy jöjjön egész közel, azzan suttogó hangon kezdett beszélni.

— Emeld fel a fejed, s tőny alá egy párnát; így, könnyebb most sokkal... Majd folytatá siri hangon: Edes gyermekem én meghalok; oh, ne sirj, a halál nem fáj, nyugodtan halok meg, téged boldognak tudva: de ha te nagyon fogsz siratni engem, az megkeseríti annak az örömet, midőn ott fenn találkozom anyuval... Tomessetek el itt.

Előre nem látható szükségletek fedezésére	1414 frt 47 kr.
A castasteri munkálatokból a város terhelő kiadására	851 frt 83 kr.
A kereskedelmi tanoncziskola segélyezésére	439 frt 50 kr.
A földhasznóbérlők által castasteri adótblélet ezimén befizetett összegek visszatérítésére	4619 frt 01 kr.
Határkövek beszerzésére	755 frt 49 kr.
Keskedelmi kamatokra	217 frt 30 kr.
Lugatlan birtokvitáira	325 frt 86 kr.
Összesen:	33.355 frt 62 kr.
Ezen adatok szerint a bevételnél mutatkozik többlet	24.311 frt 40 kr.
Kevesebb	14.068 frt 55 1/2 kr.
Marad több bevétel	10.242 frt 1/2
A kiadások elősorolt tételeinél mutatkozik többlet	33.352 frt 62 1/2
Megtakarítás	23.635 frt 90 1/2
Tehát az összes kiadási többlet	9.719 frt 72 kr.
Ezt levonva, a több bevételből kitüntetett	10.242 frt 84 1/2
ból, marad több bevétel	593 frt 12 1/2

A város cselekvő és szenvődő vagyonáról felvett leltár a vagyonértéket következőkben tünteti elő:

Ingatlan értéke	2.268.776 frt 72 kr.
Ingók	20.800 frt — kr.
Javadalmak	3.266.934 frt 96 1/2
Csevelők követelések	132.690 frt 45 1/2
Késpénz	32.505 frt 12 kr.
Összesen:	5.721.706 frt 56 kr.

Ezen vagyon értékét a következő tartozások terhelik:

A helybeli polgári jótékony négyzetnek a város közönségénél kölcsön ezimén elhelyezett követelése	1260 frt — kr.
A városi kórházalapot követelése	27.980 frt 42 kr.
Az osztrák földhitelintézet	988.708 frt 63 kr.
A vallásalapítványok a lyceum belső berendezésére felajánlott 40.000 frtból még ki nem fizetett	32.215 frt 34 kr.
A római kath. templom-építési alap követelése	34.646 frt 29 kr.
A „The Neuchatel asfalt” társulatnak	35.417 frt 78 kr.
Összesen:	1.120.228 frt 41 kr.

Osszehasonlítva a tervek ezen összegét az 1884. évben kitüntetett 1.127.317 frt 94 kr. rál. kitűnik, hogy a tervek 7089 frt 53 krral lettek az 1885. év folyamán a pasztva. A házi-pénztár forgalma:

Bevételben:	529.446 frt 90 1/2 kr.
Kiadásban:	525.404 frt 80 kr.
Késpénz volt az év végén:	4042 frt 10 kr.

A közmunka-alap forgalma volt:

Bevételben:	9325 frt 39 kr.
Kiadásban:	8778 frt 02 kr.
Maradvány:	597 frt 36 kr.

A város által az év végén állott: 270.612 frt 17 kr. 1885. szaporodott: 21.535 frt 31 krral. Csökkent: 365 frt 92 kr. 1885. év végén állott: 291.782 frt 46 kr. Kezelték az összeg: 19.400 frt. Államkötvényben: 95.000 frt. Vasuti részvényben: 78.862 frt 19 kr. Jelzálogos kötvényben: 71.760 frt 10 kr. Független kötvényben: 2493 frt 92 kr. Takarékpénztári betétben: 109.766 frt 25 kr. 291.782 frt 46 kr.

Ezek képezik Arad város pénzügyeinek megvilágítására szolgáló érdekesebb adatokat, a miert is azokat a bizottság figyelmébe ajánlani bátor voltam.

Arad, 1886. ápr. 23-án.

Sarlott Domokos, tanácsnok.

Ugyis itt fogsz te legtovább maradni. Aztán, ha majd Ernővel koszorút hoztok a síromra, ne sirjatok nagyon. . . . Olyan álmok vagyok, az ég áldása rátok. . . . eső — kolj meg, gyer — mekém, szeressétek egymást.

Lehajta fejét s lelke egy jobb világba költözött.

Etelka megcsókolta, aztán nézte merően. Nem, nem! nem halt meg! csak alszik! Hisz még az előbb beszélt hozzám, ajkain mosoly ált. Csendesen legyetek. És ő maga is mint egy fehér szobor állt az ágy szélén, csendes, lélegzetét visszafogva. Lassan hajolt fejét s megérintette kezével homlokát.

— Meghalt! — sikoltá fel kétségbeesetten — Istenem, Istenem! miert vetted el tőlem!

Es mint egy örlött rohanó ki.

Meghalt, meghalt!

Pár perc alatt az egész ház fönt volt. Etelka Zoltánhoz könyörgött: Az égért, kérlek, menj orvosra, hátha lehet még segíteni! és ismét futott atyjához. Ajkai sietve rebegtek imát, nehogy elkessen, de csak öszszefüggelten szavakat mondott.

Zoltán gyorsan megérkezett az orvossal: de már nem volt mi segíteni.

Etelka folyvást ott térdelt atyja mellett, alig vette észre az orvos megérkezését: midőn meglátta, síró, kétségbeesett hangon kérte: „Gyógyítsa meg! A mindenható nevére kérem, ugy-e megteszi?”

— Igen kisasszony, megkísérlek mindent, de ön távozzék, nyugalomra van szüksége.

Etelka szobájába ment, hol kezét tördeve, járt fel s alá.

Reggelre már feketével volt bevonva a halott szobája. Símai ott fekdűt érzékporsóban, két sor viaszgyertya középet. Arczán elsimultak a redők és tulvívégi nyugalom ömlött el rajta. Munkás és istentőlő élet után nyugodtan, fájdalom nélkül szenderedett el.

Ernővel is közölték a szomorú hírt.

Etelka szívéhez kapva sikoltott fel, midőn őt jönni látta.

Külföld.

Irországi ügyek. London, ápr. 22. Spencer lord, Irorszag volt alkirálya. New-castleban beszédet tartott, melyben határozottan védelmébe vette (Gladstone-nak irországi politikáját. Az egyedül mód a béke helyreállítására — ugymond — a kibékítési politika elfogadása és a kenyérszerrendszabályok eljéte. Meg van győződve, hogy Irorszag képviselői semmiképp sem vonhatók felelősségre az irországi gyalázatos bűntények miatt és azt hiszi, hogy az ir parlament képviselői híven teljesítik kötelességeiket. — Chamberlain Birminghamben beszédet tartva, határozottan ellenzte az irországi földbirtokok megváltásáról szóló törvényjavaslatot, kiemelve egyúttal, hogy az irországi home-rule-törvényjavaslatot illetőleg az ő oppositioja csak föltételes. Ha a kormány hajlandó oly módosítások elfogadására, melyek értelmében az irországi képviselőknek egyszersmind a brit parlament tagjainak is kell lenniök, továbbá, hogy Ulster számára külön nemzetgyűlés létesíttessék ő (Chamberlain) örömet fog a törvényjavaslat elfogadása mellett szavazni. Ellenkező esetben a törvényjavaslat elvetését fogja kívánni.

Osztrák népfelkelési törvény. Berlin, ápr. 22. A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” terjedelmes cikket közöl az osztrák népfelkelési törvény jelentőségéről s fejtettségéről s szavakkal végzi: „Nemország csak örömmel üdvözölheti az új népfelkelési szervezést, mely oly fontos elemül szolgál a szövetséges és barátságos szövetség bíróiadalom védekezésére. Szívbeli helyeslelkű tehát a törvényhozó tényezők ama hazatis elhatározását, hogy az általános védőkötelességet végső consequentiájában is érvényre juttassák.”

Franczia munkás-szavak. Páris, ápr. 22. Deczevillék ismét nyugtalanító hírek érkeztek. A munkások nem mutatnak hajlandóságot az egyezkedésre, mert pénzük van. Elhatározták, hogy legközelebb négyzeteltartanak, melyből kifolyólag felszólítják a beaumei ölm- és ezüstbánya munkásait, kik mintegy 500-an vannak, hogy a munkát szüntessék be. — A deczevilléi bányaüzemesség anynyit tett meg eddig, hogy Blazy mérnököt hivatalából elbocsátotta.

A madridi püspök temetése. Madrid, ápr. 22. A meggyilkolt püspök temetése a lakosság óriási részvétele mellett ment végbe. A temetésen jelen volt a pápai nuntius, a bibornokok, a miniszterek és valamennyi főbb állami tisztviselő.

Dalmát helytartó. Bécs, ápr. 22. A „Wiener Zeitung” közli Blazekovic vezérőrnagy Dalmátia helytartóvá való kinevezését (Blazekovic 11 évig volt a dalmátiai helytartóságnál adatus s így alkalma nyílt Joanicovic és Cornaro tábornokok alatt a dalmát viszonyokkal tüzetesen megismerkedni.)

Nemzetközi congressus Bécsben. Bécs, ápr. 22. A belvizekes való hajózás ügyében a második nemzetközi congressus jún. 15-től 19-ig fog megtartatni Bécsben Rudolf trónörökös vednétség alatt. A congressus a következő négy kérdést fogja tárgyalni: a belvizi utak közgazdasági becsé, a csatornák normális szélessége és mélysége, a belvizi hajózás üzemének szervezése és a csatornák építése. Előadóként francia, német, belga és osztrák szakutódok fognak szerepelni.

Legujabb posta.

A görög-ügy. Athén, ápr. 22. A „N. Fr. Pr.” jelentése: A királyi palotában előkészületek folynak a királynak Thessaliába utazása érdekében. Az Akarnaniában elhelyezett csapatokat Arta körül fogják összpontosítani. A királyi régi tartományokban a kiegészítő-zászlóaljak kezei maradnak meg. Thessaliában a 100.000 főre rugó görög

Ernő felfogta, vigasztaló szavakat sutogva filébe.

De Etelka szertelen fájdalomában nem hallotta azokat, megfogta Ernő kezét és vonta magával atyja szobájába.

— Ernő! nézd az én atyámat, az én szentemet!

Oda borult atyja keblére és zokogott kitörő fájdalommal.

Ernő könyes szemmel, meghatatottan nézte őt, s el akarta vonni a koporsótól, de Etelka nem hagyta magát elvinni onnan, míg nem alétan rogyott össze.

A temetés után Etelkát el akarták vinni más vidékre, de ő nem ment. Itt maradtok! — válaszolta szilárdul mindanniszor. — Itt, az ő sírja közelében fog szívem leghamarabb megnyugodni.

Es úgy lön: elszállították az anyja koporsóját is ide, ott nyugodtak együtt, kik anyjára szerettek egymást.

Ernő a temetés után elment Ottiliánrt, elhozta Etelkához. Egy idősként voltak csakhamar testvérként szerették egymást. Együtt jártak a nagy kertbe, hol sokszor óráig elbeszélgettek.

Ottília igazi vigasztaló anyaga volt Etelkának, ha az szomorú gondolatokkal telken, meghalt kedveseiről beszélt. Ottília átvitte a társalgást Ernőre és akkor Etelka szinte mindent feledeve, szerelméről beszélt boldogan.

Elmondogatta Ottiliának, hogy milyen az a szerelem, mint betűli az az egész lelket. Rám nézve, — szolt gyakran — Ernő bírása nélkül nincs boldogság, ő az én egész világom, ugy szeretem, mint senkit mást és bizom benne, mint valami hatalomban.

Ottília szelid mosolylyal halgatta a rejonzó szavakat, s őrlött, hogy a jövőben boldognak látá Ernőt és Etelkát.

(Folyt. következik.)

seregván egyesítve. Tirnovánál a görög és török előőrök néhány lövést váltottak. Sebésülés nem történt és az egész eset, ugy látszik, nem bír jelentőséggel. A hatalmak még eddig nem tettek újabb lépést a kormányról. — A „Pol. Corr.” „bolgar korszak” jelenti, hogy Gjadra an effendi török megbízott a fejedelem és kormányának teljes bizalmát bírja és hogy őt teljesen alkalmasnak találják arra, hogy a portával való viszonyt fenntartsa. A Macedoniából érkező hírek, ott kitört nyugtalanságokat illetőleg, a bolgar kormányt a portával való viszonya folytán, igen kellemetlenül érintették. Ha Macedoniában valóban kitörésre kerülne a dolgot, ugy ez csak paulavisticus igazgatásoknak lenne eredménye, melyek különösen a görög elemek közt folytak szüntelenül. A Sophiában időző emigránsok e mozgalomtól teljesen távol állnak. — Páris, ápr. 22. A Havas-ügy-nökség magánhírei tagadják, hogy a hatalmak már lépést tettek Athénben. A cabinetek közt az eszmésere még folyamatosan van, de nem szenved kétség, hogy a lépés legközelebből megtétetik.

Fordulat az ir-javaslatnál szemben. A „Pol. Corr.” jelentése: A Gladstone Home-Rule tervezetének kilátásai a terbe vett módosítások folytán lényegesen javultak. A radicalisok nem utasítják vissza már oly határozottan és Chamberlain is közeledett Gladstonehez. A conservatív igazság eddig csak befolyást gyakorolt az országra és a kormány barátai sokat ígérnek maguknak a szünetek alatt a vidéken tartandó választógyűlésektől. A bill második olvasása valószínűleg május vége felé lesz. A bizottsági tárgyalásokban mindenesetre heves viták lesznek még, különösen az írek részéről, a kik azt hiesztelik, hogy egyes pontokat, melyek Irorszagra nézetek szerint igen nagy terhetek rónak, el fognak vetni.

Román küldött a osztrák. Jassy, ápr. 22. A „N. Fr. Pr.” jelentése: A „Angelscu” tábornok, román hadügyminiszter. Robesco ezredes királyi hadsegéd kíséretében szombaton reggel a czárnak a román király nevében üdvözlése végett Livadiába utazik.

A nagy háboru. A „Dziennik Poznanski”-t arról értesítik Varsóból, hogy orosz katonai körökből nyugtalanító hírek szivárognak egy küszöbön levő nagy háborúról a közönség közé. Varsóban a minap volt egy hadgyakorlat, melynek befejeztével Gurko tábornok a következőképp nyilatkozott a tisztikaral szemben: Köszönöm nektek a csapatok jó kiképzését. Talán márnincs messze aza pillanat, a mikor legnagyobb ellenségünkkel kell megmérkőznünk. — Allitól buzgó folytatják a mozgósítási előkészületeket.

Az orosz rendelet a szidok ellen. Krakóból jelentik: A kereskedelmi kamara elhatározta, hogy a külügyminiszter táviratit azon felkéri arra, eszközölje ki diplomatiai uton orosz rendelet nielőbbi felléggésztesét, mely szerint galicizai szidok kötelesek az orosz helyügyminisztertel kéri engedélyt az Oroszországba és Orosz-Lengyelországba való utazásra, mire azután az orosz nagykövet látamozza az utlevelet. A kamara hangsulyozza azon hátrányokat, melyek ebből a galicizai kereskedelemre hátrálnak.

A cholera. Brindisi, ápr. 22. Tegnap déltől ma délig három ember betegedett meg cholera-ban, az utóbbi napokban megbetegedettek közül egy ember meghalt. Lecco, Ostuni, Messana és Campi helységeiben szintén fordult elő a cholera folytán néhány beteglési és néhány haláleset.

Bulgária megállása Oroszország által. Ezt a tanácsot adja az orosz kormány a „St. Petersburgskaja Vjedomosti”, mely többi ellégálval együtt állomában abban keresi gyönyörűségét, hogy igazasson Sándor fejedelem ellen. Az orosz sajtó elhitelíti, hogy a helyzet „rendkívül” világos odalant s hogy „valakinek” okvetlenül be kell avatkoznia; ez a valaki persze nem lehet más, mint Oroszország. Indokoltak ez az említett pétervári lap által a következők módon: A dolgok állása folytonosan nagyon válságos. Még esend van ugyan, de jövőben nem lehet róla kezeskedni. Meg vagyok győződve arról, hogy egy újabb forradalom Oroszországban sok bajt okozna, annál is inkább, mert rá nézve meglepetésnek fog bizonyulni. Nézetem szerint ha Oroszország nem gátolhatja is meg ez újabb mozgalmat, tartozik legalább azt kezébe venni s helyes irányba terelni. E körülményt azonban nem veszik kellőképpen tekintetbe. A szeptember 6 (18)-diki forradalom nem volt időszerű, de emleire bizonyos célz és programot tartottak szem előtt. Mit fognak azonban a várt forradalom vezérei zászlójukra írni? A fejedelméltóval való szabadulást s Oroszországhoz való rokonszenvet: ezen jelszó lehet helyes, de nem nemzeti föladat, s minthogy a népesség egy részét gyűjti maga köré, elkerülhetlenül polgárháborút fog okozni, melyet majd orosz, vagy török csapatok lesznek kénytelenek elnyomni. A mielőbbi azokat követjük, hogy Oroszországban e körülményt a maga házára kellene fordítani s Bulgáriát már most csapataival megszállani.

NAPTÁR.

Ápr. 24. Szombat. Róm. kath. Nagyszombat. György. — Prot. Nagyszombat. György. — Gősgősgősgő (ápr. 12.) Vaszil. — Nap kel 6 ó. 56 p. nyug. 7 ó. 1 perc.

Ápr. 25-26. Az aradi polgári lövészközpont megnyitó díjverséze.

Ápr. 29-30. A „Kölessey-egyesület” műkedvelő előadása a színházban.

Május 10. Arad megye törvényhatósági bizottságának évnegyedes közgyűlése d. s. 9 órakor.

Előfizetési felhívás

„ARADI KÖZLÖNY”
az
„ARADI KÖZLÖNY”
című politikai napi lapra; megjelen hétfőn és ünnepek utáni napokon is.

Május-június. 2 hóra helyben 2 frt vidékre 2 frt 40 kr.
Negyedévre 3 „ 3 „ 50 „
Félévre 6 „ 6 „ 7 „

Arad, 1886. évi ápr. 18-án.

Az „Aradi Közlöny”
kiadóhivatala.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Lapunk kiadóhivatala 10-től fogva főtérén a törvényesek mellett Neumann-féle ház utcára nyíló helyiségben van. A szerkesztőség esztől is a Hermann-ház első emeletén marad. A ki azonban estli 7 óráig csakis közleményt akar a lap redies rovatában közöltetni, azt kérjük, hogy a törvényesek mellett megválasztott Nattland-féle házban, a nyomdahelyiségben levő éjjeli szerkesztői irodában általadai szüreskedjék. Figyelmeztetjük egyébiránt a t. c. közönséget, hogy „Szechenyi-irodalmi intézet”-nek e számunk más helyén olvasható közleményre.

A nagyhet utolsó napjára ébredünk. A megvárt szeretet Isten-emberének szent sírja előtt még ott térdel az ájtatos hívők serege, a fekete grász még mindig ott borong a templom falán, a szolozsmák busan hangzanak, de a „Gloria in excelsis” fenséges szavára megkonduló harangok zúgása már jelzi, hogy a grász ma már el fog oszlatni, a bus szolozsmákat az „Alleluja” hálaalköltésai váltják fel, mert e napon támadt fel a szeretet igéjének szent hirdetője, a keresztény vallás Isteni megalkotója, Jézus Krisztus! — A mai szertartások reggel 8 órakor veszik kezdetüket és pedig a tüz és víz megszentelésével. Azután egy kis körmenetben a folytonos végig haladva, a főajtót át a templom hajójába tér a papság, hol a diakonus a „Lumen Christi”-t énekei, mit a hosszabb proféták olvasása s a praefatio-szerű „Exultet” követ. Ezután a keresztut-hoz vonul a menet, melyet megszentelvény, a mindenszentek litániájának elnéklése után kezdetül veszi az ünnepélyes szentmise. — A „Gloria” elhangzásakor megkondulnak a harangok és az orgona hangjai s a templomi zenekar zenéje mellett folytatódik a szentmise. Délután ismét a szentsírt látogatja a közönség egészen esteli fél 8 óráig, midőn a feltámadást jelképező ünnepélyes szertartások veszik kezdetüket. A papi testület teljes díszben vonul a szentsír elé s néhány psalmus elnéklése után megindul a körmenet, mely kedvező idő esetén a főtérén át fog elhaladni, megkerülve a színházépületet. A templomba visszaterve, „Te deum laudamus” tartatik, melynek végződék szokásos imák és könyörgésekkel befejeződik a nagyheti szertartások sorrendje.

Nagypestéki ájtatosságok. Elnémultak a harangok. Ünnepélyes esend honolt mindenfelé. A templomokat megtöltte a hívek áhitatos serege. A minorita-tyúk szentgyháza az egész napon át szorongásig telve volt. A közönség sűrűn látogatta a szent sírt. Áhítattal hallgatta a fájdalmas lamentációkat, és t. Fejér Damaszézen fénkölt szellemű szónoklatát. A déltán mükedvelők álló énekkar, Krisztus hét szavát adta elő, melyet a közönség mindvégig nagy áhítattal hallgatott. Ennek befejeztével német hiszónoklat tartott. — A gör. kel. román és szerb templomoknak este felé volt leg-több látogatója. A közönség buzgó imádkozott a szent-sír körül, melyet közös hadseregbeli katonák őriztek. Az egész napon általában esend és nyugalom uralkodt mindenfelé. Szünetelt a munka, s a lakosság böjttel és imádsággal, esendes ájtatosságban töltötte óráit.

Prielle Cornelia fellépteivel az árvaház- és szentháromszobor-alapjára folyó 20-án megtartott előadás, melynek tiszta jövedelmét a művésznő a fönnebb említett célra fordította, összesen 33 frt 50 kr. jövedelmét, a mi tekintve a jótékony eszt és imádvázat, melyet Prielle Cornelia, ez igazi művésznő a közönségnek nyújthat, valóban oly silány eredmény, melyet nem tudunk magunknak megmagyarázni. Az összeg betér-jesztett a polgármesteri hivatalhoz, honnan beutalványoztatott felérésben az árvaház, felérésben a szobor-alapba.

Az aradi katonai merénylet ügyében a temesvári hadbírság szerdán kezdte meg tárgyalásait. Cordier és Standeiszky hadnagyok már kedd óta Temesvárott vannak. Megemlítjük meg, hogy a legutóbbi orvosi látélet, melyet két katonai és két polgári orvos együttesen adott ki, a sérülést oly mérvűnek jelenté ki, mely négyheti munkaképtelenséget okozott.

Haláleset. M. a. (Gusztáv). Arad város legelőkelőbb köztiszteletben álló polgárainak egyike, az első magyar általános biztosító társaság aradi főügynöke, mint részvételt értesztünk, tegnap reggel meghalt. Hosszabb idő óta gyengélkedett, s a hozzá közelállók különösen az utóbbi napokban aggódo félelemmel vették körül. Az elhunyt városunknak egyik legmunkásabb polgára volt s különösen a helybeli pénzügyi szervezése

idejében fejtt ki nagy tevékenységet. Sokáig volt a kereskedelmi és iparbank egyik igazgatója is, és mint az első magyar általános biztosító társaság aradi vezérügynöke, már közel 28 esztendő óta működött oly lelkiismeretesen és oly szívóssággal, hogy a társulat igazgatói őt több ízben kitüntették, és hogy Aradon mindenki, a ki csak érintkezett vele, tisztelni és becselni tanulta. Csak két évvel ezelőtül ulti meg főügynökségének huszonötéves jubileumát. Akkor mindenütt lelkes oratóikban részesítették és most az általános részvét könyei esatlakoznak a család mély fájdalomához. Elhunytát a csino és a biztosító társaság helyiségein kitűzött gyászlobozó hirdeti. Megemlítjük még, hogy az elhunytunk egyik veje dr. Agai Adolf jeles írónk, ki is a grászos eszt. főtérén, ma városunkba érkezik. A család által kiadott gyászjelentés következőképp hangzik: May Gusztáv né született Politzer Julia mint hitvestárs, gyermekei, ugy sajt: Regina, férj. Pollák Henrikné; Terka, férj. dr. Agai Adolfné; Lajos, Henrik, Ilka, Berta és Eszti; vejei: Pollák Henrik és dr. Agai Adolf; unokái: Pollák Alfréd és Dezső; Politzer Nius, mint anyós; Steiner Hermanné szül. May Babetta és Scharl Mórné, szül. May Teréz, mint testvérek; Hétsay Pálné szül. Politzer, mint sógornó; Scharl Mór, Hétsay Pál és Politzer József, mint sógorkok és számos más rokon és barát névben fájdalommal szívet tudatják May Gusztáv-nak az igazán szerető férjnek, a legjobban apának, gondos rokon- és hit barátának folyó évi áprilishó 23-án reggeli fél 5 órakor, élete 61-ik és boldog házasságát 32-ik évében történt, hirtelen elhunytát. A boldogult halott hűlt tetemei folyó hó 25-én vasárnap déltán 4 és fél órakor fognak a Fábrián-utca 4/5 sz. (Sármezey-féle) házból az ittem izrael, sírkerthen örök nyugalomra helyeztetni. Béke porairal Arad, 1886. áprilishó 23-án.

Az itt levő biztosító társulatok képviselői az „Első magyar általános biztosító társaság” főügynökének May Gusztáv-urak temetésénél — mint a tegnap megtartott értekezleten, elhatározatott — testületileg fognak részt venni és minden főügynökség külön-külön fog koszorút a ravatalra tenni. A koszorúk mindenben egyformák lesznek.

Meghívás. Az „Aradi Chewra Kadischa” rendes évi közgyűlést f. áprilishó 25-én d. e. 9 órakor az izr. hitközség gyűléstermében tartja, melyre az egyület tagok ez uton is tisztelettel meghívhatnak. Hirschmann József, mint az aradi izr. hitközség elnöke.

Temetés. A korán elhunyt Baló Miklós temetése tegnap déltán ment végbe, nagy közönség részvétele mellett. A temetési szertartást ft. Jánosy Demjén plebános helynök végezte teljes segédlettel. A koporsó el volt borítva koszorúkkal, melyek szalagján következő felirattal olvastuk: Weiler Sándor és neje, „Drága unoka-öcsémek.” Komlós család: „Szeretete jeléül.” Kerschek Ottó családja: „Kezvelete jeléül.” Weiler család: „Kedves rokonának.” Fock Károly: „A fájdalom a szeretetnek.” A bánatos szülők: „Drága gyermekének.” Árpád: „Legkedvesebb fivérének.” Az elhunyt temetése valóban impozáns és megható volt. A koporsót nagyszámú résztvevő közönség kísérte az örök nyugalom helyére. Béke lengjen hamvai fölött!

Arad város pénzügyi bizottságának tegnap déltán tartott ülésében Sarlott Domokos elnöklete alatt jelen voltak: Arkay Kálmán, Bing Vilmos, Bund Henrik, Péterffy Antal, Domány József és Varjassy Lajos. Sarlott Domokos elnök előterjeszté, hogy a bizottsági fides első tárgya a városi zárszámadások fellvívizsgálata. Mielőtt a bizottság a zárszámadások helyességéről bökisérletek ntján meggyőződést szerzett volna, elnök egy a főszámvevő Bund Henrik által készített, s Arkay Kálmán, Boros Vidá és Bing Vilmos pénzügyi bizottsági tagoktól álló bizottság által fellvívizgált részletes kimutatást terjesztett elő, melyet lapunk más részében egész terjedelmében közlünk. A bizottság a betérjesztett zárszámadások helyességéről meggyőződén, a tanácsnak javaslatot tesz a bizottság, hogy a közgyűlés előtt a felmentvény megadását indítványozza. Ezután a helybeli pénzügyi intézetek és iparvállalatok részvényeinek forgalmi értékét határozta meg a bizottság, melynek befejezte után az ülés 1/6-kor véget ért.

A világiós járásban, mint levelezőnk írja, a sorozás a hó 17-én lett befejezve. Polgári elnök Szathmáry Gyula megyei főjegyző volt, mellette voltak dr. Altsóhy Henrik orvos és Sándor Lajos szolgabíró. A közös hadsereg részéről Guttman József főhadnagy, Gálambos ezredőrnagy a honvédség részéről pedig Kesler százados voltak jelen. Kio lett állítva négy korosztály: a járásra 71 újoncz, 37 honvéd és 14 póttartalékos lett kivette; besoroztatott 65 újoncz, 37 honvéd, 14-en pedig fellvívizgálatra küldetnek. Mint tehát ez adatok bizonyítják, a sorozás és közönségben kielégítő eredménnyel járt.

Az újszentannai tanító állás végleges betöltése ezújból, mely állás Bernard Péter elhalálózása folytán üresedett meg, május 13-ára tűzte ki a választást a közgazdasági bizottság által kiküldött Vertán Péter járási segédszolgabíró.

Katholikus tanító névtár. Törvényessy János néptanító és a „Népiszkolai Lapok” szerkesztője, „Magyarországi kath. népiszkolák és tanítóink egyetemes

névátár obajtja kiadni. s e ezébből, illetve a támogatás és közreműködés elérése végett a-katholikus tanítókhöz egy felhívást intézett, melyből kiemelték a következőket: Létezik ugyan már egy ily tartalom és jellegű zsebkönyv, de minthogy az ország összes iskoláinak és tanítóinak jegyzékét fel kell készítenie, nehézséges, és adatai a minimumra szorítkoznak. Az új névtár csupán a katolikus iskolákra és az ilyenek működő tanítóira vonatkozik, de a megszorítással szemben, fel fogja ölelni az ezekre vonatkozó összes adatokat. A szerző az egyházmegyei szerint osztja fel a munkát tartalmát s közli az egyházmegyei főpapjait, a megyei tanfelügyelőket, az esperesi kerületet, az espereseket, címzet. s lakhelyét. Az-után átér az egyes községekre s bőven ismereti a létező iskolák német, a tanulók számát, fokát, az igazgató és tanulókat neveit, s rövid rövidségeben ezek életjáróját is kiterjeszkedik. — Résztökrol is sikert kívánunk az életrevaló műhöz.

Lőszállítási a török hadsereg részére. Temesvárról írják lapunknak, hogy Sch wimer ottani lőszállító ezeg engedélyt nyert, hogy a török hadsereg részére újabb száz darab lovat szállítson.

Méhészeti szakelődés. Nagy Zsigmond méhészeti vándortanítóról, mint levelező írja, téve en volt közölte, hogy M. Világoson április 20-án tartja meg előadását, mert e községben a szakelődés csupán május 20-án fog megtartatni.

Kataszteri felmérések. Megyénkben a tavaszi M.-Pécska, Szemlak, Zsigmondháza, Mikalaka, Kis-Pereg, Szent-Márton, Nagy-Iratos községek határán részletes felmérések fognak eszközöltetni. A munkálatokat neusokára megkezdik és valószínűleg még ez év folyamán be is fogják fejezni. A új folyamán Nagy-és Kis-Varjas és Nagy-Pereg községek határait is részletes felmérések fognak eszközöltetni.

Zászló-szentelés. Világosról írja levelezőnk, hogy ott husvét hétfőjén a világiós lövés-egylet zászló-szentelése lesz. A zászló Aradon készült és valóban, gyönyörű elismerést érdemel a Brunner cég, mely a zászlót készítette. A zászló piros selyem, rajta egyfelől Magyarország címere, másik oldalán Szent-István király. A zászló szalagja fehér selyem, remek aranyhímzéssel.

Hazánk és a főváros.

Az udvar Budapesten. Királyi feléggé kedden, h. hó 27-én reggel érkeztek az osztrák-magyar államvasút személyvonatával oda. — A királyasszony 6 felsege Mária Valéria főhercegnővel ugyaznap délután fogadta különvonat Buden-Badenből a fővárosba érkezni. — József főherceg családjaival együtt hazaülöképen 27-én jön Budapestre. — A trónörökös pár csak április 30-án érkezik körünkbe. — A fővármesteri hivatal ezuttal nem az ugynevezett Stöckelházban, mely egy köreszt követeztében tükéletesen el van zárva fog elhelyeztetni, hanem magában a királyi várakban. — A május 5-én esti 8 órakor tartandó udvari bála az udvarkepes társaság körében kiváló nagy előkészítéket folyank.

Taljesithetetlen kívánság. Trefort miniszternél a napokban kihallgatáson volt egy asszony, ki arra kérte a miniszter urat, hogy fítt, ki egy vidéki városban segédnőnk helyezze át más, nagyobb városba. — Például hová? kérdé a miniszter. — Prágába, felelt az asszony, az nagyobb város is, s rokonnaim is laknak benne. — Akkor forduljon (tautsch osztrák kollegámhoz, — mondá monológva a miniszter, az inkább teljesitheti a kívánságát, mint én.

Pénz és becsület. Érdekes határozatot erősített meg közölséb a helygymnázium. Egy vidéki városban egy vagyonos lakos, adója alapján, azt kívánata, hogy mint vilálistát tagot vegyék be a törvényhatósági bizottság tagjai közé. Elutasították, oly indoklással, hogy ellene büntető eljárás van megindítva, különben is társadalmilag megbélyegzett egynek jarmér és így bár a vagyonos kvalifikációja meg van, nem lehet a törvényhatósági bizottság tagja, mert a bizottság csak egy hitványhija maga részére a halmazat és erkölcsi súlyt, ha az ilyen egyéneket kizárja. Az elutasított felelkezett, de a helygymnázium megengedte a város határozatát.

Furcsa mollekt. Az egyetem bölcsészeti karához a napokban egy folyamodvány érkezett, melyben a folyamodó engedélyt kért, hogy a görög nyelvűből a doctorátust lehessen. A sok érv között, melylyel kérelmét támogatta, a legutolsó volt egy — ezüst serleg, melyet a szobeni hölgyek ajánlkozott neki, a mikévelyől előadások rendezése körül szervezett heradhatalan érdemeiért. — Bölcsebben eszelekedett volna az a tisztelt ur, ha ezzel a mollektellé sziniszagat engedélyt folyomodik, melyre, ugy lát-szik, több talentuma van, mint a görög nyelvre.

Vihar és tengeri betegség a Dunán. Korábbiól írják e hó 16-ról: A dunai gőzhajós társaság „Sofie” nevű gőzcsé e hó 13-án Bisztricz közelében, lefelé menében, oly szörnyes betegség érte, melynek nagyon komoly következtései lehettek volna. A „Sofie” teljes erővel haladt előre, mikor délután kettőtől óra tájt a mit sem sejtő utasokat a gőzhajó felől meynyörgészerű robaj riasztotta fel a gép egyszerre megakadt. Mindenki a fedélzetre sietett, megdöbbent, hogy mi történt. Ott megdöbbent, hogy a gépben egy henger eltört s az utat felhatalan folytattat. A hajó horgonyt vetett s Franaszovic kapitány a legközelebbi táviró-allomásra, Lompalánkára behaladt, hogy Orsováról mentő dereglyét kérjen. E közölsé jökorra vihar támadt, mely mindegyre hevessébb lett, ugy, hogy tartani lehetett attól, hogy a hajó felbillen. A hajó ide-oda ringasa akkora volt, hogy az utasoknak legalább a fele formális tengeri betegséget kapott. Végül 27 órai várakozás után adáért az „Orient” gőzös, mely a „Sofie” a legnagyobb viharral küzde csöndesebb vidékre vontatta a ott az utasokat fölvetette.

A nazarének Biharmegyében minikább több és több hívót szereznek. Hegy-

köz-Ujlakon már mintegy ötven ember van ki e hitet vallja. Mint írják, Szokoly József ref. lelkész nem régen meglátogatta őket, s bizony nem a legnagyobb tisztelettel fogadta. Nem kerünte ki ez különben a bihari ev. ref. egyház figyelmét sem, s legutóbb tartott közgyűlésén Ember Pál mezőkeresztési, Bíró János úrvendi ref. lelkészeket, továbbá Kiss Elek szolgabíróit küldötte ki, hogy vizsgálják meg, mily tényezők okozták azt, hogy a ref. egyház kebeleiből nemelyek főleg H.-K.-Ujlakon kilépnek és a nazarénekokhoz szegődnek. Megbiztta egyszersmind a közgyűlés a nevezettekkel azzal is, hogy minden lehető szellemi fegyvert felhasználjanak arra, hogy hogy őket a ref. egyház hívei közé visszaverítsék.

Rövid hírek. Kitalított lap. A Grácban német nyelven megjelenő „Die Arbeit” című szocialisták lapját a helygymnázium postai szállítási jogot a magyar korona országainak egész területére néve megvonta. — Kalooca környékén az egyiptomi szembetegség annyira terjed, hogy a járási orvos mellé egy gyakorló orvost kell alkalmazni. — Tóth Lőrinc a kitünő és nagyműveltségű író az idén júniusi meg academiái tagságának felszabadás jubileumát. — Vácson mozgalom indult meg egy köznevelődési egyesület alakítása iránt. — Dr. Bula Teofil a zircziszterci-rend kiérdemült perjele, a székesfehérvári kath. főgymnasium egykor bossza idén át igazgatója, ez utaztat számára 20,000 ftos alapítványt tett, hogy annak kamatai évenként szegény sorsú tanulókat köznevelésnek adják.

A nagy világ.

Lábmosás az udvarnál. A király tegnap mint zöldes-törtökön rendesen a bécsi várpalota szertartási termében 12 óreg embernek megmosat lábait. Az egyházi szertartásnál jelen voltak a titkos tanácsosok, a kamarások, a hadsereg legjobbjai, az udvari tiszték stb. A lábmosás előtt az udvari kápolnában misét tartottak szent beszéddel, melyen a király, valamint a Beesben időző főherczégek is jelen voltak. A kíséret, mint minden évben, a várpalota meghatározott részén gyűlt össze, hogy ott a templomba vonulása elrendezkedjék. A királyt a szertartáshoz Hohenhöhen herczeg főudvarmester, Trauttmansdorff gróf főkamarás, Thurn-Taxis herczeg lovassági tábornok főlovászmester, a testőrkapitányok, Mondel báró tábornagy, főhadsegéd kísérték. Mintán a király és a főherczégek a számukra fenntartott helyeket elfoglalták, kezdetét vette a mise, a melynek végzetével az udvar vizsztatert a terméke. A tábornokok és a tisztikar ellenben a szertartási terembe vonult és helyet foglaltak a terem végén balra. Fel 11 óra után a 12 óreg ember régi német szabású fekete ruhában elfoglalta helyét egy hosszú asztalnál, melyet a bejáratnál balra állítottak fel. Az óregek mögött hozzá tartozók álltek. Nemsokára ezután a titkos tanácsosok és kamarások léptek a terembe. Mintán az óregeket megvendégelték és az asztalokat és ételeket a teremből kitaraktatták, az udvari kápolna az evangélium olvasásához kezdett, a király pedig elvezette a lábmosást, melynél dr. Haaswirth Erő próbat és dr. Mayer Lőrinc udvari plebánus segédkeztek. A lábmosást a fehér bortárcák átadása követte 30 ezüst pénzzel. Ezzel a szertartás véget ért, a király és főherczégek kíséretükkel elhagyták a szertartási termet. Az óregeket brókocsikon szállították haza.

A görög gyermek. E cím alatt lapunk tegnapi számában közöltünk egy regényes újdonságot, mely egy dusztagod orosz birtokos leánya és egy magyar gróf közt kötött házasság frívóljára íródott. E hírt Sz. grófnak a kérdéses férjnek egy nyilatkozata, most egészen más színen tünteti fel. A nyilatkozat egy bécsi laphan jelent meg s abban a gróf kijelenti, hogy pénz sőt sokan kért neje- nek szüleitől azon évi járadékot kivül, melyet neki önként felajánlottak. Ebből vezette háztartását, hozzá adva még saját évi jövedelmét. Hogy neje nélkül utazott Bécsbe, elismeri, de azt csak azért tette, mivel nem akart vele menni. Folyton csak arra kérte, hogy lakják vele együtt, de pénzt egyetlen lelvél-hez sem kért. Midőn neje és annak anyja Bécsbe jöttek, azt akarta, hogy neje hozzá költözzék, de az anyja nélkül. S mivel erre nem állottak rá, külön lakást béreltek. Fia keresztelvényét azért nem vett jelen, mert anyósa oly két urat kért fel keresztapának, kik mindketten körül voltak nejeinek. A gróf elbeszéli továbbá, hogy nagypapjától 200,000 forintot örökölt, de a pénzt csak akkor kapja meg, ha nagykoru lesz, vagy ha megmósul. Eked atya azonban ellenezte e házasságot, sőt annak érvénytelenségét nyilatkozta is, keresztül akarja vinni és ezért a budapesti árvassék nem akarta kiadni örököségét, de, ha kinyit-tatja, hogy esaladot kell fenntartania, az árvasséknál folyhat 10 ezer ft előleg. Ez az a 20 ezer frank, melyet leveleiben említett. Nagy lakást bérelt, mert remélte, hogy ha a gyermek nála lesz, az anyai szeretet neje is oda fogja vonzani. Valósa nem is gondol, Eddig még neje sem indította meg a válóperét. — Mint Bechold távirják, a rendőrség Sz. gróftól a miért anyósát és nejét revolverrel fenyegette — elfogta. Sz. gróf Széchenyi Andor gr. s fia Széchenyi Odón grófnak a konstantinápolyi pasának.

A bécsi katonaszabadjitok. Tegnap délután 5 órakor a bécsi rendőrség elfogta Heller egyik bűntársát, Grünberger „Louis” földbirtokos is. Grünberger ellen az a vád, hogy eleinte Hellerrel, azután a maga szakkállára folytatta a katonaszabadjit mesterességét. Ez abból áll, hogy a katonaszerű fiatal emberek vagy kizsábadáltak, vagy nem, s mindeket eseten előre díjazták szedték ha több. Grünberger azelőtt két esztendővel követődött Heller és a felek közt s a vagyonát is ebben az időben szerezte. De összeveszekedtek s 1884. óta Heller is, Grünberger is külön-külön folytatták a nagyok üzletét. Grünberger „Louis” a morvaországi Trahtschan született, 36 éves, nőlen s olyan villája van, a melynek Bécs környékén alig akad párja. Grünberger elfogatását állítgató az okozta, hogy Heller két esetben örökölte a felelősséget. Melyekben a lakásán, mely egész emeletből állott, házmotózást tartottak,

s miután semmi rokona sincs, mikor letartóztatták, a lakást be is zárták.

Letartóztatás a bécsi „Burg”-ban. Mialatt tegnap délelőtt a királyi esküdtségi tárgyalósalma mentek, egy lengyel paraszt előre tolakodott és követelte, hogy a király elvezesse. Mintán a parasztot, a ki a kezében írást tartott, az ott álló testőr ismétlen, de hasztalanul elutasította. A Schweitzer Hof-ban levő őrszobába vitték, hol előadta, hogy Stodulka Ivannak hívják, 65 éves, gródkói lakos. Az ottani községi előjáróság jótalannul megfosztotta őt birtokaitól és most gyermekeivel együtt el kell vésnie. Csak ezt akarta elpanaszolni a királynak, a ki bizonyosan segítene baján. Az utat Bécsbe részint szekeren, részint gyalog tette meg.

Gráci történetek. Két szerelmi történetről beszélnek most Grácban. Mindketten szomorú kimeneteli historia: az egyik egy vagyonos és ép elmébe, a másik egy fiatal nő életéből került. Az egyik történet hőse S... s de M... e, egy Grácban tartózkodó nyugalmazott huszártiszt v. 60 éves tulhaladt legény volt. De azért lángoló szeretlemlere lobbant egy csinos, fiatal szubrette iránt. Szerelmének tárgyát elhalmozta gyönyörökkel és ékszerekkel, — a többi között egy 6000 ftos gyémántékszerről is beszélnek — de a leány inkább hódolt a kincsekkel nem bíró, de években is szegényebb még nem nyugalmazott huszártiszteknak. Ez annyira elkésértette a marquis szívet, hogy lassankint beleőrült. Pazarul szórta a pénzt holmi értéktelen csesebecsékért, miket aztán fiatal leányoknak ajándékozgatott szét. Végre a hatóság orvosi felügyelet alá helyezte. Allapotja reménytelen. A másik afférebbe a nő lett az áldozat. Paimanné asszony 6 éven át élt boldog házasságban férjével, ki a régi, jó hírű Markel-féle bankház főnöke. A fiatal szép asszony ezélt két évvel a gleichenhergi fürdőben C. báróval ismerkedett meg. A báró tudott módot találni, hogy Grácban is bejáratos lehessen a bankir házához s csakhamar oly benső viszony keletkezett köztük és Paimanné között, melyről mindenki beszél, csak a férj nem vett észre semmit. E év februárhaviában valahogy mégis megnyit a szeme. Férj és feleség összeváltak s ezóta a nő kizárólag a bárót boldogította szerelmével. A báró azonban nem bankir is egyuttal és az asszony, férje s családja által megvetve, csakhamar meglátta az örvényt, melynek szelére önként lépett. Minthogy már visszatérésről nem lehetett szó, apró adakokban nagyobb mennyiségű morfiumot gyűjtött össze s ezt a napokban megitta. Orvosi segély rögtön kezelt vele, de a nőt nem lehetett megmenteni. Ellenszert nem akart bevenni, a karján megkísérelt injekció pedig hatás nélkül maradt.

Dalmácia új helytartója. mint Bécsből jelentik, már ki van nevezve. Az új helytartó ismét katoná, még pedig Blazekovics Károly vezérőrnagy. Nem lesz új ember a dalmáciai nehéz viszonyok közt: mint általában tízege évig működött Kodich, Joavovics és Cornaro helytartók alatt. Ez ezért is szemelték ki, bár rangra nézve még nem áll nagyon magasra, alig három éve, hogy vezérőrnagy lett, a dalmáciai helytartóságot pedig, éppen fontosságánál fogva mindig nagy tekintélyű tábornokok kapták. Blazekovics dicsélvny eredeti, beszéli az ott divó összes nyelveket, ismeri az emberekkel viszonyokat és népszerű egyéniség, ki azonban politikai tekintetben eddig teljesen semleges volt.

A primula-figa. E hó 19-én volt őt éve, hogy Beaconsfield lord meghalt. A hírvény államférfi halálát tisztelői azzal ünneplik meg, hogy primulával ékesítik magukat, a mi Disraeli Benjamin kedves virága volt. A primula a mult őt esztendő alatt Angliában épp oly politikai jelentőségre vergődött, mint hajdan a fehér és piros róza s ma ugyszólván a tory-párt emblema. A primula elvégre az u. n. „primula-figa” megalapítására vezetett, mely föfeladatul azt tűzte ki, hogy Beaconsfield lord politikai elvei értelmében a radikáliszmus ellen küzdjön. A ligának ma már több mint 340,000 tagja van.

Megmergezt piros tojások. Paterneau bordeauxi cukrászud betek öli készített a tömörred husréti cukros tojást. A csinos esesebecsék egy része már ládákban volt szétküldés végett, egy része pedig fölhalmozva a helybeli eladásra. F. hó 16-án éjfel Morreaun, a cukrászda első torasított megőrült s az öröklet házába kellett szállítani. Utóközben egyre azzal dicsékedett: „Bordeauxnak általam az idén emlékeztetés hűsvétja lesz!” És Morreaunak csaknem igazra lett. Szavai gyanut kellették a cukrászud tulajdonosában. A hatóság közbejöttével megvizsgáltatta a tojásokat s kiűnt, hogy mind arzenikkummal vannak megmérgezták. A tojásokat persze mind megsemmisítették.

Hat gyermek egy év alatt. Az már csakugyan sok a jóból, amiben Nyassék niehli (Köln mellett) napszámot vésszesítette a golya. A derék ember neje ezélt tíz hónappal három egészséges gyermeket szült, f. hó 12-én pedig ismét két leánnyal és egy fiúval szaporodott meg a család. A kettősz termetnek anyja és a gyerekek mind oly egészségesek, inthia apjukra más tekintetben is ily esztendői lüthia az áldás.

Óriási gázrohambas. Murrayville nyugat-pennsylvaniai városban márcz. 15-én a természet gaz, mely nemcsak Murrayville de Pittsburg városát is gázvilágítással látja el, a vezető csöveket ártotta s a levegőt csakhamar telítve, a házakba is behatolt. Mielőtt az esővet megigazíthaták volna, Taylorné házában a gáz meggyújtott, mit óriási robbanás követett. Taylorné három gyereke, nagypapja s egy éppen ott időző nő vendége horzasztó módon elégett. A ház lángokba borult s csakhamar hat más ház is kigyulladt a lángoktól. A gázcsöveket hasztalan kísérletek meg bedugaszták. A legnagyobb szerencséslegésre a gázforrások egyikét meggyújtották s a lángok a föld mélyéből sziszóven lábnyrá kikertek, föltöndnyire halhattó robajjal. A tűz három napon s három éjen át tartott. A hőség oly nagy volt, hogy az embereknek menekülniök kellett házaikból. A gázéges megszüntetése véget t háromszáz embert alkalmaztak éjjel-nappal.

Rövid hírek.

Rylandt Reich gróf közis hadgyminiszter tegnap két nvt szabadsegédre ment, melyet Vöslau és Reichenball-

ban fog fölteni. — Joac him József hegedű-üivésznek 6 felsege a harmadosztályú vaskorandent adományozta. — Metastasió márt-századbeli olasz író és bécsi udvari poéta szobrán Rómában tegnapelőtt leplezték le. — Uj repülő gépet felezett fel Cordenona római műgyegetni tanár, melyhez a közoktatásügyi miniszter is gratulált. — Kömivess-trájk van kiterőben Berlinben, hol a kömivessok a munkaidő leszállítását követelik. — Mihály volt s zerb metropolita erősen van compromittálva Datzele bolgar katonatiszt pörében, ki megkísérelt desertóval és kémkedéssel vádoltatik. A volt metropolitáról kiűnt, hogy számos kémnel s különösen oroszokkal áll összeköttetésben. — Óriási esztendőzakat mosott ki a földből Észak-Amerikában a legutóbbi árviz. Nagyságukról itéve tízennygy lábnyi emberek maradványai lehetnek.

Irodalom és művészet.

Mozart végpercei. Munkácsy Mihály nagyhírű festménye: „Mozart végpercei” tegnap végre-valahára ismételt távirati megszüretés után megérkezett a fővárosba a vámbándól levő vasuti állomásra. Az öt ládából álló küldeményt átszállították a műsarokba, hol a kép átvételére, kiesomagolására és fölállítására minden előkészület meg volt már téve. A remek festmény a műsarok felvilágított nagytermében lesz fölállítva s az előmunkálatok már annyira késznek vannak, hogy a festmény szombaton már a hírlapok képviselői és a meghívott vendégek megtekinthik. A nagyközönség számára a kiállítás e hó 25-én, husvét vasárnapján nyílik meg a műsarokban.

SZÍNHÁZ

(Arad, április 21.)

Egy párisi regény.

A hétfői s keddi mulasztást ma némiképp le-
rögtö az a díszes közönség, mely Prielle Cornelia
bucsu és jutalomjátékára egybe gyűlt s oly lelkes
résztvétellel kísérelte a művésznő játékát, melyet
vendéghez nem mutatott még e sason folyama-
n. A ki megfigyelte a házat, láthatta az
arckon a kéjes izgatottság kifejezését, melyet
a rendkívüli műveltség okoz és tapasz-
talthatta, hogy a nagy és tökéletes műalkotás
a színpadon ep oly ellenállhatan erővel hat,
mint a természet erői, melyeket elvitatni nem
lehet.

Prielle Cornelia ma ismét egy franciaia
dramatizált regényben lépett föl. Targyné
szerepét játszva Feuillet „Párisi regény-
nyelvében.” — Az első felvonás végjelése
Targyné fia (Pálffy) és menyé Marcellé
(Hunyady Margit) közt foly le. Targyné
elbeszéli a titkot, mely lelkére önsúlytal ne-
hezti, és várja Henry határozatát. Ez a vár-
akozó állás, a szín baloldáln, ez a néhány
percznyi némajáték, ez volt a mai est fey-
pontja. A művésznő, arczán az erkölcsi szigor
kifejezésével, lesi fia tépelődését: egy spartai
anya, ki inkább nyomorban vagy halva szer-
etne látni fiát, mint gyálatallal bélyegezve.
S mily közvetlen, mily önkénytelen az öröm-
kiáltás, mely elroppen ajkáról, midőn meg-
tudja Henry határozatát! Semmi lilleges,
semmi grimace: minden a legtermészetesebb,
a legösszhangzatosabb egymásutánban foly.
Minden hang és mozdulat a ezért szolgálja,
mely nem más, mint a teljes illusio.

Prielle Cornelia utolsó vendégjátéka
fényes ovatóra adott alkalmat. Midőn a mű-
vésznő az első felvonás végjelésében a
színpadra lépett, a közönség perczekig tartó
tapsalldvözölte, s a tapsvihár közepett egy
részként átfűzött gyönyörű babékoszoru re-
pült lábai elé. A taps minden felvonás végén
megjűlt.

Prielle Cornelia tegnap délben uta-
zott el városunkból. A kitünő művésznő ezutal
befejezte művészi körútját s visszatért a
fővárosba.

Mezey Péter, az aradi színház njon-
nan szerződött tagja, csütörtökön lépett fel
először, mint Chesnel, a Párisi regényben
ben. Keresztényi igen szerencsés acquisitív
tett Mezey urban, ki méltó felíntést keltett,
minden műbarosságtól ment, természetesen és
discret játékkal. Legközelebb szólni fogunk
röla tüzetesen, mihelyt jelentősebb szerepben
feltepetik.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

Gács-magyar kötelek forgalom. Az
egyrész Budapest Kelenföld átmenetével, más-
részt Tarnov közölt 1883. év február 1-étől
érvényes kivételes díjszabás, mely a II. A. B.
és C. osztályba, valamint az 1., és 2. külön díj-
szabásba sorzott árakra közvetlen díjtételeket
tartalmaz, 1886. június 1-től kezdve érvényen
kivül helyezettik. Budapest, 1886. április 20
21-én. A többi rész rész vasutak nevében is. a u.
kir. államvasutak igazgatósága.

A magyar bőr- és lábbeli-ivar. Fe-
lette hízelgő és kitalátó módon nyilatkoznak
az amerikai szakférták a magyar lábbeli és
bőrparról. „Reports from the Consuls of the
United States on the Keather and Shae
Industries in their general Districts” című
alatt megjelent kötetben. „A magyar bőrpár
— így kezdődik egy részlet — igen nagy
kiterjedésű és nemcsak a hazai szükségletnek
képes megfelelni, hanem kivülre is termel.
Eltekintve a nagyszámu kisebb firmásgoktól,
Magyarországban 20 nagy bőrpártelep léte-
zik, melyek évenként 200,000 pár talpboot ké-
pesek együttesen elkészíteni. E telepek közül
7 (90,000) darab előállítás (képeséggel) Bu-
dapestre esik. E gyárak majdnem kivétel
nélkül talpboot, felsőbőrt és birkabőrtet ké-
szítenek. A magyar lakosság legnagyobb ré-
sz — kivált az előkelőbb osztályokhoz tar-
tozók — a lábbelijeit megrendelés útján
készítteti, és meg kell engedni, hogy a

Magyarországon „Készít-
teft áru izlés és minőség
tekintetében az összes euró-
pai árut. talán a francziát kivéve, fe-
lülmulja. A legtöbb ember cipőt hord,
csak a parasztlak és parasztlak járnak eszi-
mában. A magas díszességű a hazafias ma-
gyarok nemzeti viseletének kiegészítő részét
is képezik és eszmák a legtöbb esetben
valódi remekművek.

A borizletben a tkvaszi idény iránt
táplált várakozások nem teljedtek, mert egy-
részt a külföld — főleg Franciaország — a
nálluk eszközölt bevasárlásokat beszűntette,
másrészt pedig a tetemes borkészletek többnyire
szilárd kezeletben lévén, ezékről magas-
sabb árak követeltek. Csupán fehér borban
örvendenek az aláréndelt olcsó minőségűek jó
keletnek a termelők részéről amennyiben és
borokat hazai nagykereskedők veszik. A szőlő-
vesszők metszése jobbra már bevezetett s
az iden ezek kiváló épek. Oborok után nines
kereslet, mert az idei termésű jobb hozokat
szivesebb veszik. Mai árak hordo nélkül 100
literként: 1885-ki fehér borok 8—10.50 frt; 1885-
iki fehér jobb minőségűek 16 forintig, 1885-iki
vörös borok 15—26 frt.

Hivatalos piaci árak Aradon.

(Április 23.)

1. Gabnamellék: tiszta buza legnehezebb 7 frt 50 kr, közep 6 frt 30 kr, kiseres legnehezebb 7 frt 20 kr, közep 6 frt 90 kr, arpa legnehezebb 5 frt 10 kr, közep 4 frt 90 kr, zab legnehezebb 5 frt 60 kr, közep 5 frt 50 kr, retek-repeze legnehezebb — frt — kr, kukorica 4 frt 70 kr mink.
2. Liszt: legfinomabb 0-ás 18 frt — kr, legfinomabb 1. 17 frt 40 kr, zsemlye 15 frt 60 kr, fehér kenyér 14 frt — kr, fekete kenyér 11 frt — kr, rozs u. kr, tengeri — frt — kr minkit, Dara tiszta buzából 18 frt 80 kr, Arpakása 16 frt 40 kr minkit.
3. Hívelyek: bors 13 frt 60 kr, hab 11 frt 30 kr, lenese 19 frt 40 kr, köleskása 19 frt 20 kr, burgonya 4 frt — minkit.
4. Széna: 1. kötött legjobb 5 frt 20 kr, közepes 5 frt — kr, kötetlen: legjobb 5 frt — közepes 4 frt 80 kr egy mázsa.
5. Kibítt vagy ágyi szalma: legjobb 2 frt 50 kr, közepes 2 frt — kr egy mázsa.
6. Takarmányszalma: legjobb 2 frt 50 kr, közepes 2 frt — kr egy mázsa.
7. Alomszalma: legjobb 1 frt 80 kr, közepes 1 frt 60 kr, egy mázsa.
8. Fa: hűk 3 frt 15 kr, eser 3 frt 15 kr, szilfa 3 frt 10 kr, fenyő 2 frt 50 kr.
9. Hus: marha 56 kr, borjú 60 kr, disznó 52 kr, juh 40 kr, disznószőr 60 kr, szalonna 60 kr, vaj 1 frt — kr, olvasztott vaj 1 frt 30 kr egy kilója.
10. Vegyesek: Borszsz 40 kr, tej 10 kr, fehér ó bor 30 kr, fehér új 20 kr, vörös ó bor 80 kr, vörös új bor 60 kr, ezet 6 kr, pálinka (szilva) 30 kr, sör 28 kr egy liter.
11. Zöldfés: Kál (Kohl) 14 kr, kalársbí (Khol-rab) 12 kr, ves vagy ezéklerpa 12 kr, sára vagy murokpa 14 kr, veresbagy 10 kr, fokhagyma 14 kr, ezeller 12 kr, petrezselyem 12 kr, pastinak 20 kr, leveles-zöldfés (Suppengrün) 14 kr, tojás darabja 3 kr, bors 1 frt 10 kr, paprika 80 kr kilogrammonként.

Szakszlet.

(Április 23.)

(B.) Készaru nagyban 24.—, kicsinyben 24.50, hordo nélkül per liter 100 %.

Sertéskereskedelmi esarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, Apr. 22. Az üzlet kellemetlen. Magyar-
orsági óreg, nehéző 40.—, fiatal nehéző 43.—, 44.—, köz-
p 42.—42.50 forint, könnyű 41.—42 forint, közönséges
szedett nehéző 45.—45.50 frt, közep — frt, könnyű
nyű — frt. — Romániai átmeneti bakonyi nehéző
42.—43 frt, átmeneti közep 43.—, 43.50 frt, átmeneti
könnyű 41.—42.— frt, eredeti nehéző — frt, átme-
neti közep — frt. — Szerbiai nehéző — frt, közep
37.—38 frt, könnyű 41.—42 frt. — Hízó egy éves
előszuliban — frt, hízó két éves makkos előszuliban
4 szalalék — frt, 1 éves hízó a vasútról
mázsaiva — frt. Az árak hivatali sertésnek 1 pár-
onként 40 kilós és 4 szalalék levonással kilogrammonként
értendők. Makkos sertés, előszuliban 4 szalalék levonás-
szalalék — forint, Romániai és szerbiai sertések,
melyek mint átmenetiek ártanak át, vörös s párom-
kint 3 aranyban várn fejében megértednek.

IDEGENEK NEVSORA.

(Április 23.)

- Zemplényi-szálló. Türk József, birt. Világos, Erlis Sándor, birt. Bodony, Dr. Orján N., ügyvéd, Rákócza, Lorner Antal, ügyvéd, Medres, Szemes József, festő, X. Váradi Prokászka Béni, magánzó, Bács, Klement, X. Váradi Prokászka Béni, magánzó, Hájdu Mihály, hivatalnok, Békényi, Fischer József, keresk., T. Könlös, Ruscher Károly, vendéglős, Bpest, Kramer Albert, kereskölő, Bécs.
- Háromkirályi szálló. Waldhir János, orvos, Radna, Frommer Rozsá, gyógyszerész, Kurtios, Belle János, jegyző, Kerüth, Lelo István, jegyző, Agru, Michta János, segédjegyző, Barra, Kodreán János, segédjegyző, Sikló.
- Aranykules-szálló. Hegyi Janka, színműs, Kassa, Popovits Sándor, segédjegyző, Szt. Anna, Schwarz R., vendéglős, Pankota.
- Nádor-szálló. Fischer Zoltán, birtokos, Battonya, Szombathelyi János, tanár, Bánhegyes, Buzurka Ferenc, jegyző, Mènes, Luthó Gábor, gazdálkodó, Bekés, Kohn Henrik, keresk., Mènes, Steiner Herman, keresk., Bpest, Graf György, utazó, Bpest, Fodor Lajos, utazó, Battonya.
- Vaspálya-szálló. Bogdán Károly, vasuti hivatalnok, Barot, Reich Béla, vasuti hivatalnok, Gyula, Ehrenberg Ferenc, vasuti hivatalnok, Kolozsvár, Seb László, vasuti hivatalnok, Bécs, Öd Katona Zsigmond, színműs, Bpest, Károli Laura, színműs, Bpest, Katona Zsig, színműs, Bpest, Sobri Ferenc, utazó, Szilicea.

